

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Defo Fleet s.r.o.**, IČ 04137264, se sídlem Husitská 107/3, Praha 3, zast. JUDr. Jaromírem Štůskem, LL.M., Ph.D., advokátem, se sídlem Jandova 185/6, Praha 9, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2021, č. j. 40738/21/5300-22441-705341, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 7. 2023, č. j. 3 Af 22/2021-35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1]Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 10. 2021, č. j. 40738/21/5300-22441-705341, podle § 116 odst. 1 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (dále jen „správce daně“) ze dne 22. 4. 2021, č. j. 3230106/21/2000-11442-100924, kterým byl zamítnut návrh žalobkyně na obnovu řízení ve věci stanovení daně z přidané hodnoty ukončeného platebním výměrem ze dne 14. 11. 2019, č. j. 8539547/19/2003-52524-109505.

[2]Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 11. 7. 2023, č. j. 3 Af 22/2021 - 35, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného zamítl.

[3]V odůvodnění rozsudku městský soud nejprve podrobně shrnul skutkové okolnosti případu a úpravu obnovy řízení v daňovém řádu. Dále konstatoval, že veškeré písemnosti

mezi správcem daně a žalobkyní byly doručovány prostřednictvím datové schránky. Žalobkyně současně poskytla přístup do své datové schránky své bývalé účetní, která se stala osobou pověřenou podle § 8 odst. 6 písm. b) zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. Na tuto osobu následně žalobkyně podala trestní oznámení a tvrdila, že o písemnostech správce daně doručených do své datové schránky nevěděla. Městský soud proto dospěl k závěru, že žalobkyně sama obsah datové schránky nekontrolovala přinejmenším v období ode dne 22. 6. 2018 do okamžiku doručení rozhodnutí o zastavení řízení o odvolání dne 20. 2. 2020. Žalobkyně nenastavila žádné kontrolní mechanismy a bezmezně spoléhala na svou bývalou účetní, která ji o doručených písemnostech neinformovala a v daňovém řízení nepostupovala dostatečně aktivně. V této souvislosti městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2015, č. j. 3 Ads 21/2015 - 47.

[4]Ve vztahu k podmínce pro obnovu řízení stanovené v § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu městský soud konstatoval, že jakkoli žalobkyně o rozhodných skutečnostech v posuzovaném případě nevěděla, bylo podstatné, zdali je nemohla bez své viny uplatnit již dříve. Na vydání platebního výměru správce daně totiž mohly mít dokumenty, kterými žalobkyně v průběhu daňového řízení disponovala, podstatný vliv. Pokud však nevěděla, že je měla uplatnit, stalo se tak podle městského soudu proto, že svěřila veškerou kontrolu nad svou datovou schránkou své bývalé účetní, aniž by nastavila jakýkoli kontrolní mechanismus. Byť neměl městský soud pochyb o tom, že jednání bývalé účetní žalobkyně neodpovídalo vzájemnému smluvnímu ujednání, měla a mohla žalobkyně vědět o písemnostech, které jí do datové schránky doručil správce daně a mohla na ně i odpovídajícím způsobem zareagovat. Ani navržený důkaz trestním spisem vedeným ve věci trestního oznámení podaného žalobkyní na její bývalou účetní nemohl podle městského soudu ničeho změnit na jeho závěru, že v posuzovaném případě nevyšly najevo nové důkazy nebo skutečnosti, které žalobkyně nemohla bez svého zavinění uplatnit již dříve, a podstatně tak ovlivnit výrok vydaného platebního výměru. Podle městského soudu neměl na výsledek daňového řízení vliv ani proběhlý telefonický kontakt bývalé účetní žalobkyně se správcem daně. Popsané jednání totiž nebylo na újmu žalobkyně a nevedlo ani k objasnění skutečností požadovaných správcem daně. Nevědomost žalobkyně o probíhajícím daňovém řízení byla důsledkem její vlastní nedbalosti.

[5]Městský soud dále uvedl, že v posuzovaném případě neshledal ani naplnění podmínky pro obnovu řízení stanovené v § 117 odst. 1 písm. b) daňového řádu. Problémem posuzovaného případu byl zejména nedostatek předložených daňových dokladů ze strany žalobkyně. Pokud brojila proti „padělání jejího podpisu“ na žádosti o prodloužení lhůty pro doplnění odvolání, městský soud připomněl, že uvedený dokument byl správcem daně zaslán z datové schránky žalobkyně, bylo tedy posuzováno jako podání s ověřenou identitou, a to bez ohledu na to, kdo na něm byl podepsán. Vzhledem k tomu, že žalobkyně udělila přístupové údaje své bývalé účetní zcela dobrovolně, nemohlo se vůbec jednat o padělaný dokument. Podání předmětné žádosti svědčilo nadto spíše ve prospěch žalobkyně, jelikož jí zajistilo dodatečný čas k nápravě vad podaného odvolání proti platebnímu výměru správce daně. Žalobkyně ostatně od své bývalé účetní jistou míru aktivity zjevně očekávala. Udělila jí totiž přístup do své datové schránky, a to bez jakékoli kontroly po dobu nejméně mnoha měsíců. Podle městského soudu byl v posuzovaném případě hlavním problémem nedostatek aktivity bývalé účetní žalobkyně vůči správcem daně

pokračování

a neinformování žalobkyně o doručených výzvách, nikoli skutečnost, že k jednání se správcem daně nebyla žalobkyně zmocněna. Městský soud proto s ohledem na uvedené pro nadbytečnost odmítl provést důkaz trestním spisem slovenského soudu. Neprovedl ani svědecký výslech jednatele žalobkyně, který měl dostatek možností se za žalobkyni v této věci vyjádřit. Závěrem vyloučil namítaný přehnaně formalistický přístup daňových orgánů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost, v níž označila důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] V ní namítla, že hodnocení nesplnění zákonných podmínek pro obnovu řízení městským soudem bylo pouze jeho subjektivním názorem, který nemá oporu v provedeném dokazování a není dostatečným důvodem pro jeho rozhodnutí. Stala se obětí jednání, resp. nekonání, její bývalé účetní, na niž podala trestní oznámení. Řádně přitom prokázala, že se správcem daně po celý průběh daňového řízení jednala osoba, která k tomu nebyla zmocněna. Městský soud však nerozlišil udělení přístupových oprávnění do datové schránky stěžovatelky a jednání za ni. Pokud by totiž byla bývalá účetní stěžovatelky k takovému jednání oprávněna, pak by se i skutečnost, že na výzvy a přípisy správce daně nereagovala, dala podřadit pod zmíněné zastoupení. Příslušné zmocnění však stěžovatelka své bývalé účetní neudělila. V důsledku uvedeného nemohla stěžovatelka doložit správci daně všechny podklady, jelikož o jeho výzvách nevěděla, a to s ohledem na skutečnost, že zcela důvodně spoléhala na profesionální úroveň a způsobilost své bývalé účetní. Vzhledem k absenci řádného zmocnění nebyla bývalá účetní stěžovatelky oprávněna rozhodovat, jak naloží s doručenými písemnostmi a zda bude v daňovém řízení aktivní. Stěžovatelka na své procesní neaktivitě neměla vinu a splnila podmínku definovanou v § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Ostatně městský soud nevysvětlil, v čem mělo zavinění stěžovatelky spočívat a co po ní bylo možné požadovat.

[8] Stěžovatelka dále namítla, že vzhledem k pravděpodobně trestnému jednání své bývalé účetní nešlo o její liknavost a nedostatek bdělosti. Poukázala na přepjatý formalismus správce daně, kterým nepřiměřeně stěžovatelku trestal, přestože byla obětí trestného činu, a v této souvislosti odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2004, sp. zn. III. ÚS 188/04. Městský soud se současně nezabýval podaným trestním oznámením na bývalou účetní stěžovatelky a jeho oprávněností. Napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného jsou podle stěžovatelky nepřezkoumatelné, neboť nebyly řádně zkoumány všechny relevantní skutečnosti a důkazy, městský soud nadto posoudil spornou právní otázku nesprávně. Závěrem odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2003, č. j. 6 A 59/2000 - 62, publ. pod č. 154/2004 Sb. NSS.

[9] S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti nejprve uvedl, že se s právním názorem městského soudu plně ztotožňuje. Dále vyjmenoval tři podstatné skutečnosti pro nyní posuzovanou věc. Zaprvé, že stěžovatelka poskytla přístup do své datové schránky bývalé

účetní. Zadruhé, že všechny relevantní písemnosti mezi správcem daně a stěžovatelkou byly doručovány datovou schránkou. Zatřetí, že si stěžovatelka nepočínala dostatečně obezřetně ohledně přístupu do své datové schránky, a to nejméně v průběhu dvou let. Městský soud správně hodnotil nedostatečnou bdělost stěžovatelky a způsob, jakým se vyrovnala s riziky spojenými s udělením přístupu do své datové schránky jiné osobě. Zdůraznil, že pro správní orgány je v zásadě irelevantní, jakým způsobem je upraven vztah mezi osobou oprávněnou a tím, komu přístupové údaje tato osoba poskytla. Vzhledem k liknavosti stěžovatelky a jejímu slepému spoléhání na profesionalitu její bývalé účetní se tak nemohla dovolávat splnění podmínky pro obnovu řízení definované v § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Udělením přístupových údajů do své datové schránky jiné osobě na sebe stěžovatelka vzala riziko povědomosti o tom, jaké písemnosti jsou obsahem její datové schránky, a to včetně případné reakce na ně. Konání či nekonání bývalé účetní stěžovatelky bylo v tomto ohledu irelevantní. Na neobezřetném přístupu stěžovatelky nic nemění ani její tvrzení, že jí bývalá účetní zamezila reagovat na písemnosti od správce daně, a proto na ni podala trestní oznámení. V posuzovaném případě totiž nevyšly najevo žádné skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí.

[11] Nesplněním podmínky pro obnovu řízení definované v § 117 odst. 1 písm. b) daňového řádu se městský soud podle žalovaného rovněž řádně zabýval. Městský soud přitom zvážil všechny skutečnosti i důkazy a vypořádal všechny námitky stěžovatelky. Žalovaný vyloučil namítaný přepjatý formalismus správce daně a konstatoval, že se touto argumentací stěžovatelka snažila odvrátit nepříznivé důsledky své liknavosti. Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku zvážil všechny důkazní návrhy i trestní oznámení. V této souvislosti žalovaný zdůraznil, že zásadní nebylo, zdali měla bývalá účetní stěžovatelky příslušné zmocnění k jednání se správcem daně, nýbrž že v daňovém řízení nebyla dostatečně aktivní, byť tuto aktivitu stěžovatelka *de facto* očekávala, a neposkytla stěžovateli o tomto řízení dostatek informací. Pokud zároveň všechny písemnosti byly zaslány z datové schránky stěžovatelky, správce daně z této skutečnosti logicky usuzoval, že tak činila přímo stěžovatelka. Zmocnění pro odesílání z datové schránky nebylo třeba. Napadený rozsudek pak splnil rovněž obsahové náležitosti definované ve stěžovatelkou odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 59/2000.

[12] S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvodem, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Stěžovatelka v kasační stížnosti odkázala na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[14] Podle písmene a) zmíněného ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*. Podle písmene d) téhož ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů*

pokračování

rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě postačila k jeho zrušení. Již v rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, Nejvyšší správní soud akcentoval, že „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.*“ V obdobném duchu se nese i navazující judikatura, která zásadně pohlíží na nevypořádání žalobních námitek jako na důvod pro zrušení rozhodnutí soudu (srov. kupříkladu rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2009, č. j. 8 Afs 73/2007 - 78, či ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 Afs 113/2009 - 69). Bohatá rozhodovací činnost se váže též k otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí z důvodu jeho nesrozumitelnosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007 - 107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, či ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 Ads 80/2009 - 132).

[16] V nyní posuzované věci nicméně Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným neshledal. Z odůvodnění rozsudku je seznatelné, jakými úvahami se při rozhodování věci řídil a k jakým závěrům po posouzení všech relevantních skutečností případu dospěl. Stěžovatelka konkrétně uvedla, že městský soud neposoudil všechny skutečnosti a důkazy, přičemž se nezabýval ani podaným trestním oznámením na její bývalou účetní a jeho oprávněností. Nejvyšší správní soud však má za to, že městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku řádně vyhodnotil všechny okolnosti podstatné pro posouzení, zda byly naplněny podmínky pro obnovu řízení definované v § 117 odst. 1 daňového řádu. Zabýval se rovněž důkazními návrhy stěžovatelky a podaným trestním oznámením, jehož vybrané pasáže citoval v odst. 21 a 26 odůvodnění napadeného rozsudku. S právními názory městského soudu ostatně stěžovatelka v kasační stížnosti polemizuje.

[17] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že rozsudek městského soudu je přezkoumatelný a důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn.

[18] Stěžovatelka dala namítla, že se stala obětí jednání, resp. nekonání, své bývalé účetní, na niž podala trestní oznámení. Stěžovatelka jí totiž neudělila zmocnění k zastupování v daňovém řízení a se správcem daně její bývalá účetní jednala bez příslušného zmocnění a bez vědomí stěžovatelky. Vzhledem k této skutečnosti tak nebyla bývalá účetní stěžovatelky ani oprávněna rozhodnout, jak naloží s písemnostmi od správce daně a zdali na ně bude případně reagovat. Městský soud však nerozlišil mezi udělením přístupových oprávnění do datové schránky stěžovatelky a jednáním za ni v daňovém řízení.

[19] Podle § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu platí, že *řízení ukončené pravomocným rozhodnutím správce daně se obnoví na návrh příjemce rozhodnutí, nebo z moci úřední, jestliže vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí.*

Podle písmene b) téhož ustanovení se řízení obnoví, bylo-li rozhodnutí učiněno na základě *padělaného nebo pozměněného dokladu anebo dokladu obsahujícího nepravdivé údaje, křivé výpovědi svědka nebo nepravdivého znaleckého posudku.*

[20] Z odborné literatury k § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu vyplývá, že „zkoumá-li správce daně, zda tvrzené důvody podle písm. a) skutečně zakládají nutnost obnovit již ukončené řízení pravomocným rozhodnutím, pak zkoumá pouze to, zda označené skutečnosti či důkazy jsou vskutku nové a vyšly najevo poté, co o věci bylo již pravomocně rozhodnuto, a zda nemohly být v řízení bez zavinění obou stran (jak správce daně, tak i daňového subjektu) již dříve uplatněny; správce daně dále prověří, zda tyto nové důkazy a skutečnosti byly uplatněny řádně v žádosti o povolení obnovy řízení. V této fázi však správce daně v žádném případě nezkoumá, zda v daňovém řízení vydané rozhodnutí je v souladu se zákonem, popř. zda mu předcházelo úplné zjištění skutkového stavu věci“ [viz *Daňový řád: komentář*. I. díl, (§ 1 až 124). Kodex. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Dostupné na: ASPI].

[21] Okolnostmi podstatnými pro vyhodnocení otázky, zdali z pohledku stěžovatelky vyšly najevo skutečnosti podstatné pro vydání předmětného platebního výměru správce daně, o nichž nevěděla a nemohla je bez své viny uplatnit v řízení již dříve, se městský soud zabýval v odst. 21 až 24 odůvodnění napadeného rozsudku. Správně přitom odkázal na závěry formulované v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2015, č. j. 3 Ads 21/2015 - 47, podle nichž platí, že „pokud se osoba oprávněná rozhodne, že své přístupové údaje jinému poskytne, nese plně veškerá rizika s tím spojená. Pro orgány veřejné moci je totiž v zásadě irelevantní, jakým způsobem je upraven vztah mezi osobou oprávněnou a tím, komu přístupové údaje poskytla, jak bude docházet k předávání pošty apod. Optikou zákona o elektronických úkonech se totiž bude na datovou zprávu nahlížet jako na doručenou vždy, když bude přístup do datové schránky skrze přístupové údaje oprávněné osoby proveden. S jistou mírou zjednodušení lze předáním přístupových údajů rozumět předání vlastní virtuální identity, což může mít závažné důsledky.“

[22] Nejvyšší správní soud vzhledem k uvedenému konstatuje, že pro posouzení otázky, zdali byly splněny podmínky obnovy řízení definované v § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu, bylo rozhodné, zdali stěžovatelka bez svého zavinění nemohla v daňovém řízení již dříve uplatnit daňově relevantní skutečnosti a podklady, kterými v rozhodné době disponovala, avšak nevěděla o výzvě správce daně k jejich předložení. Byť stěžovatelka v této souvislosti namítla, že její bývalá účetní nebyla zmocněna k jednání za ni v daňovém řízení, resp. že nebyla oprávněna rozhodnout, jak naloží s písemnostmi od správce daně a zdali bude v daňovém řízení aktivní, Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem konstatuje, že rozhodná je v posuzovaném případě skutečnost, že stěžovatelka své bývalé účetní udělila přístupové údaje do své datové schránky. Vzhledem k tomu, že tak učinila a zároveň nepřijala konkrétní opatření za účelem kontroly plnění povinností zmíněnou osobou, přejala na sebe riziko, že se o písemnostech doručených do její datové schránky včas nedozví.

[23] Jinak řečeno, v posuzovaném případě nebylo podstatné, zdali bývalá účetní za stěžovatelku jednala se správcem daně bez příslušného zmocnění, byť tuto skutečnost Nejvyšší správní soud ani městský soud nijak nerozporují. Pro vyhodnocení otázky, zdali byly splněny podmínky definované v § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu, totiž bylo v posuzovaném případě podstatné, že stěžovatelka zcela rezignovala na kontrolu obsahu své datové schránky, v důsledku čehož se nedozvěděla o výzvách správce daně. Případná

pokračování

aktivita bývalé účetní stěžovatelky, byť nad rámec uděleného zmocnění stěžovatelkou, přitom nebyla k újmě stěžovatelky, jak ostatně upozornil již městský soud. V odst. 26 odůvodnění napadeného rozsudku současně městský soud citoval pasáž trestního oznámení podaného na bývalou účetní, z níž je zřejmé, že stěžovatelka od ní jistou míru aktivity předpokládala. Jako zásadní problém však městský soud správně identifikoval skutečnost, že bývalá účetní stěžovatelky nereagovala na výzvy správce daně v dostatečně míře a stěžovatelku o probíhajícím daňovém řízení neinformovala. K této situaci však došlo v důsledku rozhodnutí stěžovatelky udělit přístupové údaje do své datové schránky své bývalé účetní a její obsah již nadále nekontrolovat či v tomto ohledu nezavést příslušné kontrolní mechanismy.

[24] Vzhledem uvedenému proto stěžovatelka přijala již výše popsané riziko nedostatečné aktivity své bývalé účetní. Nejvyšší správní soud má současně za to, že nelze bez dalšího trvat na oddělení jejího postupu, kterým udělila příslušné přístupové údaje do své datové schránky, a jednání její bývalé účetní za stěžovatelku bez příslušného zmocnění. Pro posuzovanou věc totiž bylo zásadní, že se stěžovatelka nedozvěděla o výzvách správce daně v probíhajícím daňovém řízení v důsledku vlastního rozhodnutí udělit své bývalé účetní přístupové údaje do své datové schránky. Nedostatečná aktivita bývalé účetní stěžovatelky, resp. její jednání v rozporu s uděleným zmocněním, již představovala důsledek popsaného rozhodnutí stěžovatelky.

[25] Stěžovatelka v této souvislosti namítla, že nemohla doložit podklady požadované správcem daně, jelikož o jeho výzvě nevěděla s ohledem na skutečnost, že se spoléhala na profesionální přístup své bývalé účetní. Na své neaktivitě v daňovém řízení proto neměla vinu a splnila podmínku pro obnovu řízení definovanou v § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu.

[26] S uvedenými námitkami se však Nejvyšší správní soud neztotožnil. Jak totiž správně uvedl již městský soud, stěžovatelka svěřila veškerou kontrolu nad svou datovou schránkou do rukou své bývalé účetní, aniž by nastavila jakýkoli kontrolní mechanismus. Bylo zároveň v jejím zájmu a její povinnosti, aby si zajistila dostatečnou kontrolu obsahu své datové schránky. Jinými slovy, bylo právě vinou stěžovatelky, že se neobezřetně spoléhala na profesionální přístup své bývalé účetní a obsah své datové schránky nijak nekontrolovala, v důsledku čehož nevěděla o výzvách správce daně. Skutečnost, že tak stěžovatelka bez přesvědčivého důvodu neučinila, jde plně k její tíži. Stěžovatelka proto mohla a měla mít povědomí o písemnostech, které jí do datové schránky doručil správce daně, a mohla na ně odpovídajícím způsobem reagovat.

[27] Z odborné literatury k § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu dále vyplývá, že „*pojem ‚zavinění‘ je nutno chápat ve smyslu, že nová skutečnost nebyla uplatněna již v původním řízení. Musí tedy prvotně existovat jednání (ať už komisivní či omisivní) a příčinná souvislost mezi tímto jednáním na straně jedné a neuplatněním nové skutečnosti na straně druhé. Pokud dojde ke ztrátě a poničení dokumentů v důsledku povodně, přičemž po skončení řízení se podaří některé z těchto dokumentů obnovit, nebude existovat zavinění. Na druhou stranu dojde-li v důsledku nepořádnosti k zašantročení důležitých dokumentů, jejich opětovné nalezení nebude k obnově na návrh daňového subjektu postačovat, jelikož bude existovat zavinění na straně daňového subjektu“ (viz Lichnovský, O., Ondříšek, R., Nováková, P., Kostolanská, E.,*

Rozehnal, T. Daňový řád. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, Dostupné na: Beck-online). K obdobné situaci přitom došlo i v nyní posuzované věci.

[28] Jak již Nejvyšší správní soud výše několikrát uvedl, v důsledku vlastní neobezřetnosti se stěžovatelka nedozvěděla o výzvách správce daně k předložení daňově relevantních podkladů, kterými v rozhodné době bezesporu disponovala. K obdobným závěrům přitom dospěl rovněž městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku, a proto není účelné je na tomto místě opakovat. Vzhledem k uvedenému nelze přisvědčit námitce stěžovatelky, že městský soud nevysvětlil, v čem spočívalo zavinění stěžovatelky ve vztahu k podmínce obnovy řízení podle § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Z uvedeného je totiž zřejmé, že stěžovatelka mohla a měla uplatnit podklady, kterými disponovala, již v průběhu daňového řízení, přičemž tak neučinila pouze vlastní vinou.

[29] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatelky, že správce daně svým přepjatě formalistickým přístupem ji fakticky trestal za to, že se stala obětí pravděpodobného trestného činu její bývalé účetní. Jak již několikrát výše uvedl, bylo pouze na stěžovatelce, aby nastavila dostatečně efektivní kontrolní mechanismy za účelem plnění vlastních daňových povinností. V tomto ohledu nelze klást k tíži správci daně vlastní pochybení stěžovatelky. Jak totiž uvedl již městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku, správce daně s ohledem na to, že veškeré písemnosti byly v daňovém řízení zasílány prostřednictvím datových schránek, zcela logicky usoudil, že podání zasílala stěžovatelka či osoba k tomu oprávněná. Ostatně pokud stěžovatelka udělila své bývalé účetní přístupové údaje do datové schránky, poskytla jí v podstatě plný přístup ze své virtuální identity.

[30] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka ničeho konkrétního v kasační stížnosti nenamítla proti vyhodnocení podmínky pro obnovu řízení definované v § 117 odst. 1 písm. b) daňového řádu, které provedl městský soud v napadeném rozsudku. Nejvyšší správní soud se proto touto skutečností podrobně nezabýval.

[31] Nejvyšší správní soud uzavírá, že městský soud posoudil spornou právní otázku správně. Ani důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak nebyl naplněn.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka v něm neměla úspěch a procesně úspěšnému žalovanému v něm nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2024

pokračování

4 Afs 274/2023-31

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu